Lieta Nr.A43003922, AA43-0008-24/5
ECLI:LV:ADAT:2024:0122.A43003922.7.S

Administratīvā apgabaltiesa
SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā
Rīgā 2024.gada 22.janvārī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā: tiesnese referente Laura Konošonoka, tiesneses Inga Juhņeviča-Knoka un Linda Vīnkalna

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz SIA „KORO BŪVE" pieteikumu par Konkurences padomes 2022.gada 4.augusta lēmuma Nr.13 (prot. Nr.38, 2. §) atcelšanu daļā par pārkāpuma konstatēšanu un naudas soda uzlikšanu SIA „KORO BŪVE".

Aprakstošā daļa

[1] Konkurences padome (turpmāk – padome) saņēma informāciju no Finanšu ministrijas par iespējamu aizliegtu vienošanos starp pieteicēju SIA „KORO BŪVE" (turpmāk arī – *Koro būve*), SIA „PK Serviss" (turpmāk – *PK Serviss)* un SIA „TAVS LAIKMETS" (turpmāk – *Tavs laikmets*), piedaloties SIA „Lyngson" (turpmāk – pasūtītājs vai *Lyngson*) organizētajā un Eiropas Savienības struktūrfondu līdzfinansētā projekta Nr.3.1.1.5/16/A/077 „Jaunu ražošanas telpu izveide" iepirkumā Nr.LYNGSON-2016 „Ražošanas ēkas projektēšana un būvniecība" (turpmāk – iepirkums).

[2] Padome ar 2022.gada 4.augusta lēmumu Nr.13 (prot. Nr.38, 2. §) (turpmāk – pārsūdzētais lēmums) pieteicējas, *PK Serviss* un *Tavs laikmets* darbībās konstatēja Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpumu un pieteicējai uzlika naudas sodu 128 394 *euro* apmērā.

Lēmumā norādīts, ka *Koro būve*, *PK Serviss* un *Tavs laikmets* apmainījās ar informāciju un vienojās par dalības noteikumiem iepirkumā: *PK Serviss* sagatavoja gan *Tavs laikmets*, gan pieteicējas finanšu piedāvājumus (aizsega piedāvājumus); *PK Serviss* bija vienojusies ar pasūtītāju par uzvaru iepirkumā, tādēļ iesaistījās iepirkuma organizēšanā. Ar šādām lietas dalībnieku darbībām ir ietekmēta godīga konkurence iepirkumā.

[3] *Koro būve* vērsās tiesā, lūdzot atcelt pārsūdzēto lēmumu daļā par pārkāpuma konstatēšanu tās darbībās un naudas soda uzlikšanu, pieteikumu pamatojot šādi.

[3.1] Padome nav noskaidrojusi visus lietā nozīmīgos apstākļus un pierādījumus nav vērtējusi kopsakarā.

[3.1.1] Pieteicējas piedāvājums iepirkumā ir viltots, un nav pierādījumu par pieteicējas dalību tā sagatavošanā.

[3.1.2] Lietā nav pierādījumu, ka /pers. C/ bija saņēmis *PK Serviss* darbinieka /pers. D/ sūtīto e-pasta vēstuli par dalību iepirkumā un ka pieteicēja par to būtu zinājusi un jebkādā veidā reaģējusi.

[3.1.3] /pers. C/ bija pieteicējas dalībnieks (piederēja /procenti/ daļu), bet ne amatpersona vai darbinieks. Pieteicēja nevar kontrolēt, pārraudzīt vai uzzināt par tās dalībnieka rīcību.

[3.1.4] Pieteicējas darbiniece /pers. E/, 2019.gada 25.novembrī nosūtot apliecinājuma e-pasta vēstuli pasūtītājam un /pers. D/ saistībā ar 2016.gadā veiktajiem būvdarbiem, neiedziļinājās pieteicējas statusā, tādēļ nav pamata secināt, ka pieteicēja ir apstiprinājusi savu dalību iepirkumā.

[3.1.5] Padome nav pierādījusi, ka pieteicēja zināja par iepirkumu un piekrita piedalīties tajā ar aizsega pieteikumu. Pieteicējai lietā vērtētajā periodā bija likumīga sadarbība ar pasūtītāju un *PK Serviss* – pieteicēja bija *PK Serviss* apakšuzņēmēja, sniedzot galvenokārt betonēšanas pakalpojumus (tajā skaitā iepirkuma objektā 2016.gada jūlijā un decembrī). Savukārt pasūtītājs privātas cenu aptaujas ietvaros lūdza pieteicēju iesniegt piedāvājumu angāra būvniecībai, ko pieteicēja arī izdarīja.

[3.1.6] Padomes izlīgums ar diviem citiem lietas dalībniekiem nepierāda pieteicējas dalību aizliegtā vienošanās.

[3.2] Ievērojamais laika posms starp iepirkuma procedūras noslēgšanos un pārsūdzētā lēmuma pieņemšanu neatbilst prasībai lietu izskatīt saprātīgā termiņā, un ir pamats konstatēt noilguma iestāšanos pārkāpuma konstatēšanai un naudas soda piemērošanai. Tas ietekmēja pieteicējas iespējas vākt pierādījumus par patieso notikumu gaitu.

[4] Padome paskaidrojumā par pieteikumu nepiekrīt tam, kā pierādījumus vērtē pieteicēja, un norāda, ka tās piedāvāto alternatīvo skaidrojumu, ka pieteicējas piedāvājumu sagatavoja pasūtītājs un *PK Serviss*, viltojot pieteicējas amatpersonas parakstu, neapstiprina pierādījumi. Padome nepiekrīt, ka attiecībā uz pieteicējas izdarīto pārkāpumu ir iestājies noilgums, un norāda, ka ir izdarījusi papildu lietderības apsvērumus par aizliegtās vienošanās ietekmi uz tirgu.

[5] Tiesas sēdē 2023.gada 12.septembrī lietas dalībnieku pārstāvji sniedza paskaidrojumus par lietas faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem.
Lietas izskatīšana tika pabeigta rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[6] Tiesai šajā lietā ir jāpārbauda, vai pārsūdzētais lēmums, ar kuru ir konstatēta aizliegta vienošanās, ir tiesisks. Šim mērķim ir jānoskaidro, vai Konkurences padome pamatoti konstatējusi, ka ir bijusi vienošanās un ka tā saskaņā ar Konkurences likuma 11.panta pirmo daļu ir aizliegta (sal. *Senāta*

2011.gada 29.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKA-100/2011, A43005209, 10.punkts, 2023.gada 10.februāra sprieduma lietā Nr.SKA-2/2023, ECLI:LV:AT:2023:0210.A43007717.10.S, 7.punkts).

Juridiskais ietvars

[7] Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas aizliegums aptver tirgus dalībnieku līgumus, tirgus dalībnieku apvienības lēmumus un savstarpēji saskaņotas darbības. Savstarpēji saskaņotu darbību aizliegums ir tirgus dalībnieka neatkarīgas un patstāvīgas rīcības principa sekas (sal. *Senāta 2011.gada 29.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKA-100/2011, A43004609, 12.punkts, 2021.gada 14.maija rīcības sēdes lēmuma lietā Nr.SKA-427/2021, ECLI:LV:AT:2021:0514.A43008118.11.L, 11.punkts*).

Neatkarīgas rīcības prasība nepieļauj jebkādu tādu tiešu vai netiešu kontaktu esību starp tirgus dalībniekiem, kuru mērķis vai rezultāts ir ietekmēt esošā vai potenciālā konkurējošā tirgus dalībnieka rīcību tirgū vai atklāt šādam konkurējošam tirgus dalībniekam darbības gaitu, kuru tas pats izmanto vai iecerējis izmantot tirgū, kur šādu kontaktu rezultāts vai efekts ir tādu saimnieciskās sāncensības noteikumu izveide, kuri neatbilst parastiem noteikumiem tirgū, ievērojot piedāvāto pakalpojumu vai preču dabu, uzņēmumu lielumu un skaitu un tirgus apmēru. Tādēļ saskaņotas darbības ir kontakti starp tirgus dalībniekiem, kad viens konkurents atklāj tā nākotnes nodomus vai rīcību citam, kad pēdējais to lūdz, vai, vismaz, akceptē šādu informācijas apmaiņu (*Senāta 2009.gada 29.jūnija sprieduma lietā Nr.SKA-234/2009, A42426505, 18.punkts, Senāta 2011.gada 29.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKA-100/2011, A43004609, 12.punkts ar atsauci uz Eiropas Savienības Pirmās instances tiesas 2000.gada 15.marta sprieduma apvienotajā lietā „Cimenteries CBR SA", T-25/95, ECLI:EU:T:2000:77, 1852.punktu*).

Īpaši būtiska ir informācijas apmaiņa, kas notiek attiecībā uz iepirkumiem (konkursiem), jo tad atšķirībā no ilgstošas tirgus dalībnieku rīcības un konkurences tirgus apstākļos konkurence notiek, vienā konkrētā momentā salīdzinot visus saņemtos piedāvājumus atbilstoši specifiskiem un iepriekš zināmiem noteikumiem. Šādos apstākļos konkurentu savstarpēja informācijas apmaiņa paver ceļu manipulācijām, dodot iespēju pat pilnībā paredzēt un izšķirt konkrētā iepirkuma rezultātu (*Senāta 2017.gada 7.februāra sprieduma lietā Nr.SKA-104/2017, A43014213, 10.punkts*).

[8] Viens no Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā noteikto aizliegto vienošanos veidiem, kuru padome ir saskatījusi pieteicējas darbībās, minēts 11.panta pirmās daļas 5.punktā. Proti, ir aizliegtas un kopš noslēgšanas brīža spēkā neesošas tirgus dalībnieku vienošanās, kuru mērķis vai sekas ir konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana Latvijas teritorijā, to skaitā vienošanās par piedalīšanos vai nepiedalīšanos konkursos vai izsolēs vai par šīs darbības (bezdarbības) noteikumiem, izņemot gadījumus, kad konkurenti publiski darījuši zināmu kopīgu piedāvājumu un šā piedāvājuma mērķis nav kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci (*norma norādīta redakcijā, kāda bija spēkā padomes norādītā pārkāpuma izdarīšanas brīdī*).

Normas piemērošanai nepieciešams konstatēt šādus priekšnoteikumus:

1) tirgus dalībnieki;
2) vienošanās tirgus dalībnieku starpā;
3) vienošanās mērķis vai sekas, kas izpaužas kā konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana Latvijā;
4) vienošanās par piedalīšanos vai nepiedalīšanos konkursos (izsolēs) vai par šīs darbības (bezdarbības) noteikumiem.

Pārkāpuma būtība un faktu vērtējums

[9] Padome pārsūdzētajā lēmumā konstatējusi, ka *PK Serviss*, pieteicēja un *Tavs laikmets* apmainījās ar informāciju un vienojās par dalības noteikumiem iepirkumā. Proti, *PK Serviss* sagatavoja gan pieteicējas, gan *Tavs laikmets* finanšu piedāvājumus jeb aizsega piedāvājumus, un šos piedāvājumus minētās sabiedrības iesniedza iepirkumā, kā arī *PK Serviss* vienojās ar pasūtītāju par iepriekš sarunātu uzvarētāju. Tādējādi tika ietekmēta godīga konkurence iepirkumā (*pārsūdzētā lēmuma 150.punkts*).

Vērtējot pieteicējas darbības, padome tai pārmetusi formālu dalību iepirkumā (bez patiesas vēlmes konkurēt), iesniedzot aizsega piedāvājumu, kas tostarp satur *PK Serviss* sagatavoto finanšu piedāvājumu, kā arī apmainīšanos ar informāciju par finanšu piedāvājumu (vienas vienības izmaksām) (*pārsūdzētā lēmuma 146.–148., 157.punkts*).

Līdz ar to pārbaudāms, vai konkrētajā gadījumā ir iestājušies Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punktā minētie priekšnoteikumi.

[10] Apgabaltiesa konstatē, ka pārsūdzētā lēmuma adresāti ir neatkarīgi tirgus dalībnieki, kas ikdienā neatkarīgi viens no otra veic saimniecisko darbību ar būvniecību un būvmateriālu vairumtirdzniecību saistītās jomās Latvijas teritorijā. Turklāt lietā apskatītā iepirkuma kontekstā pieteicēja, *PK Serviss* un *Tavs laikmets* ir uzlūkojami kā autonomi un savstarpēji konkurējoši tirgus dalībnieki, jo nav ziņu par to, ka minētās sabiedrības iepirkumā būtu vēlējušās iesniegt kopīgu piedāvājumu.

Tādējādi tālāk noskaidrojams, vai ir bijusi vienošanās tirgus dalībnieku – pieteicējas, *PK Serviss* un *Tavs laikmets* – starpā, un, ja tāda bijusi, kāds ir tās saturs un mērķis.

[11] Lietā noskaidrots, ka 2016.gada 3.augustā Iepirkumu uzraudzības biroja interneta vietnē publicēts paziņojums par finansējuma saņēmēja iepirkuma procedūru ar sākotnējā piedāvājuma iesniegšanas datumu līdz 2016.gada 26.augustam (*lietas 2.sējuma 180.lapa*).

Pasūtītāja izveidotā iepirkuma komisija 2016.gada 26.augustā izvērtējusi pretendentu piedāvājumus un, pirmkārt, nolēmusi izslēgt pieteicējas un *Tavs laikmets* iesniegtos piedāvājumus kā neatbilstošus nolikuma prasībām, otrkārt, noraidīt Konsorcija „Būve-RTS" piedāvājumu, treškārt, uzaicināt uz sarunām pretendentu *PK Serviss* un informēt to par nepieciešamību veikt precizējumus tehniskajā piedāvājumā (*lietas 2.sējuma 132.–138.lapa*).

Ar iepirkuma komisijas 2016.gada 29.augusta lēmumu (*lietas 2.sējuma 139.lapa*) līguma slēgšanas tiesības piešķirtas *PK Serviss*, un šajā pašā datumā noslēgts būvdarbu līgums (*lietas 2.sējuma 140.–153.lapa*).

2016.gada 31.oktobrī Iepirkumu uzraudzības biroja interneta vietnē publicēts paziņojums par finansējuma saņēmēja iepirkuma procedūras rezultātiem, norādot, ka līguma slēgšanas datums ir 26.oktobris un ka sākotnējos piedāvājumus iesniedza *PK Serviss*, Konsorcijs „Būv-RTS", pieteicēja un *Tavs laikmets*. Norādīts, ka uzvarētāja ir *PK Serviss* (*lietas 2.sējuma 202.lapa*).

No minētajām ziņām izriet, ka pasūtītāja organizētajā iepirkumā piedāvājumus iesniedza četri pretendenti, tostarp pieteicēja, *PK Serviss* un *Tavs laikmets*.

Padome, veicot procesuālās darbības *PK Serviss*, ieguva elektronisko saraksti starp minētā uzņēmuma atbildīgo /amats A/ /pers. D/, /pers. I/ (SIA „Enter Baltic" pārstāvis, kurš iepirkuma procedūrā faktiski pārstāvēja *Lyngson*) , /pers. J/ (*Lyngson* pārstāvis) , /pers. K/ (*PK Serviss* amatpersona), /pers. C/ (*Koro būve* dalībnieks), /pers. L/ (*Tavs laikmets* darbinieks).

No šīs elektroniskās sarakstes izriet, ka *PK Serviss* bija iesaistīta iepirkuma nolikuma sagatavošanā (2016.gada 2.augusta sarakste starp /pers. D/, /pers. I/, /pers. J/ un /pers. K/, *lietas 4.sējuma 174.–177.lapa, pārsūdzētā lēmuma 43.–45.punkts*), savukārt jau pēc iepirkuma izsludināšanas *PK Serviss* un pasūtītājs apmainījušies ar informāciju iepirkuma gaitu, kā arī *PK Serviss* palīdzēja risināt ar iepirkumu saistītus jautājumus (2016.gada 5., 9., 10., 11. 19., 25.augusta sarakste starp /pers. D/, /pers. J/ un /pers. K/, *lietas 4.sējuma 178.lapas reverss–179.lapa, 185.lapa–187.lapas averss,*

pārsūdzētā lēmuma 46., 50., 53., 64., 66.punkts). Arī pēc iepirkuma procedūras pabeigšanas *PK Serviss* un pasūtītājs apmainījušies ar informāciju par iepirkuma rezultātiem un pretendentu piedāvājumu novērtējumu (2016.gada 21.septembra un 7.novembra sarakste starp /pers. D/, /pers. I/, /pers. J/ un /pers. K/, *lietas 4.sējuma 180.–184.lapa, pārsūdzētā lēmuma 57. un 61.punkts*).

[12] Padome ir ieguvusi arī 2016.gada 25.augusta saraksti starp /pers. D/ un /pers. C/ (*lietas 187.lapas reverss – 191.lapa, pārsūdzētā lēmuma 68.–70.punkts*).

No minētās sarakstes izriet, ka /pers. D/ dienu pirms piedāvājuma iesniegšanas termiņa beigām nosūtījis /pers. C/ uz adresi /e-pasts/ iepirkuma dokumentāciju un jau aizpildītu pieteicējas finanšu piedāvājumu, norādot: „Varat salikt savus rekvizitus un pievienot vispārējo makulatūru. Tas lai nebūtu pārāk plāna aploksne. Ja kas pievienoju arī nolikumu. Rītā /pers. A/ aizskrietu pie jums pakaļ. Aizvedīsim mēs paši." E-pasta vēstulei pievienotajā piedāvājuma kopsavilkumā norādītā kopējā summa ir 1 780 746,49 *euro* (*lietas 4.sējuma 188.lapa*). Šī summa sakrīt ar iepirkumā iesniegtajā piedāvājuma kopsavilkumā norādīto kopējo summu (*lietas 1.sējuma 234.lapa*).

2016.gada 26.augustā /pers. D/ nosūtījis *Tavs laikmets* darbiniekam /pers. L/ finanšu piedāvājuma sagatavi un iepirkuma nolikumu (*lietas 4.sējuma 192.lapa, pārsūdzētā lēmuma 71.–72.punkts*).

No minētā apgabaltiesa secina, ka starp *PK Serviss*, *Koro būve* un *Tavs laikmets* notika informācijas apmaiņa par iepirkumā iesniedzamajā piedāvājumā norādāmajām summām, kā arī tika saņemtas norādes par tālāko rīcību.

[13] Papildus minētajai 2016.gada 25.augusta sarakstei padome secinājumu par to, ka pieteicēja iesniedza piedāvājumu iepirkumā, pamato arī ar 2019.gada 25.novembra saraksti starp /pers. J/, /pers. D/ un /pers. N/ (*lietas 4.sējuma 194.lapas reverss–195., 197.lapa, pārsūdzētā lēmuma 79.punkts*) un pieteicējas izsniegto apliecinājumu (*lietas 4.sējuma 198.lapa, 5.sējuma 154.lapa*).

Apliecinājumā norādīts, ka *Koro būve*, piedaloties iepirkumā, piedāvājuma sagatavošanas laikā būvprojekts bija pieejams minimālā sastāvā, bija informācija par projekta izstrādātāju SIA „AI Engineering" un bija iespējams ar to veikt sarunu procesu.

[14] Par *Koro būve* vārdā noformētā piedāvājuma iepirkumā sagatavošanu un iesniegšanu personas sniegušas šādas ziņas.

[14.1] /pers. O/ 2021.gada 9.septembrī padomei citstarp skaidroja, ka, iespējams, *Koro būve* ir sagatavojusi tāmi saistībā ar pamatu un grunts darbiem, bet tāme ir „aizgājusi tālāk". Kā iespējamo tāmes gatavotāju minēja /pers. N/. *PK Serviss* ir zināma, jo *Koro būve* veic apakšuzņēmēja darbus (padomes un *Koro būve* 2021.gada 9.septembra sarunu protokols, *lietas 3.sējuma 8.lapas reverss–9.lapa, audioieraksts lietas 5.sējuma 90.lapā*).

[14.2] /pers. J/ 2021.gada 9.septembrī padomei citstarp skaidroja, ka tāmes un nolikumu izstrādāja kopā ar SIA „AI Engineering" un /pers. P/, visi piedāvājumi tika saņemti birojā, 29.augustā tie tika atvērti, pēc tam notika vērtēšana. Tāme tika sagatavota, ņemot par pamatu iepriekšējo divu būvniecību tāmes un izdzēšot lieko informāciju. Iepirkuma ietvaros ar pretendentiem komunicēja tikai /pers. J/. *Koro būve* bija sadarbības partneris, /pers. J/ bija zināms /amats B/. Ja nebūtu Eiropas Savienības fondu līdzekļu, tad aicinātu *PK Serviss*, tomēr bija nepieciešami visi četri pretendenti (padomes un *Lyngson* /amatpersona/ /pers. J/ 2021.gada 9.septembra sarunu protokols, *lietas 3.sējuma 22.lapas reverss–23.lapa, audioieraksts lietas 5.sējuma 90.lapā*).

[14.3] /pers. D/ 2021.gada 10.septembrī padomei citstarp skaidroja (padomes un *PK Serviss* atbildīgā /amats A/ /pers. D/ sarunu protokols, *lietas 4.sējuma 12.lapas reverss–13.lapa, audioieraksts lietas 5.sējuma 90.lapā*), ka jau iepriekš *PK Serviss* bija sadarbojusies ar *Lyngson*, par komunikāciju ar pasūtītāju neatceras. Piedāvājumu veda uz Olaini, pēc tam vēl bija pārrunas saistībā ar kādām izmaiņām. /pers. D/ noliedza, ka būtu tāmes autors, sakritības izskaidrot nevar, piedāvājumu sagatavoja paši.

[14.4] /pers. K/ 2021.gada 13.septembrī padomei citstarp skaidroja (padomes un *PK Serviss* /amatpersona/ /pers. K/ sarunu protokols, *lietas 4.sējuma 4.lapa, audioieraksts lietas 5.sējuma 90.lapā*), ka piedāvājumu iepirkumā gatavoja /pers. D/, ar citiem tirgus dalībniekiem nekonsultējās, *Koro būve* vadītāju nav saticis, no *Tavs laikmets* ir pirkuši paneli.

[14.5] /pers. N/ 2021.gada 23.septembrī padomei citstarp skaidroja (padomes un *Koro būve* /amatpersona/ /pers. N/ sarunu protokols, *lietas 4.sējuma 64.lapas reverss–65.lapa, audioieraksts lietas 5.sējuma 90.lapā*), ka ir gatavojis piedāvājumu, jo viņu uzrunāja *Lyngson* pārstāvis, izsniedzot projektu minimālā sastāvā un *Excel* formu zibatmiņā. Ar citiem konkurentiem nav konsultējies. Piedāvājumu gatavoja *Lyngson* īpašniekiem. /pers. N/ pats visu rēķināja, aizpildīja un atdeva atpakaļ tajā pašā zibatmiņā, tas bija vasaras vidū, bet precīzu datumu nevar pateikt. /pers. J/ nav viņu informējis par dalību iepirkumā. Neatceras, vai aizpildījis pieteikumu, bet domā, ka to nav darījis.

[14.6] /pers. O/ 2021.gada 30.septembrī padomei skaidroja, ka, salīdzinot parakstus uz vairākiem piedāvājuma dokumentiem, secināms, ka paraksti nesakrīt un nav viņa; *Koro būve* iepirkumā kā pretendents nav piedalījusies un piedāvājumu nav iesniegusi; tika iesniegtas projekta tāmes, un *Koro būve* būtu gatava piedalīties projektā cenu aptaujas ietvaros (*lietas 4.sējuma 146.lapa*).

[14.7] /pers. O/ 2021.gada 23.decembrī kriminālprocesā liecināja (liecinieka pratināšanas protokols, *lietas 5.sējuma 148.lapas reverss–150.lapas averss*), ka 2016.gadā ar /pers. N/ sazinājās pasūtītāja pārstāvji un sniedza informāciju par ražošanas jaunbūves tehnisko specifikāciju, uz kuras pamata /pers. N/ sagatavoja tāmes un, ierakstītas USB atmiņas nesējā, nodeva pasūtītājam, bet pēc tam nekādas sarunas vairs nenotika. Attiecībā uz iepirkumā iesniegto piedāvājumu /pers. O/ norāda, ka dokumentus nav parakstījis, norādītos būvspeciālistus pieteicēja nekad nav nodarbinājusi, savukārt pārējie dokumenti – ISO sertifikāti, darījumu partneru atsauksmes, būvprakses sertifikāti, darbinieku CV, apdrošināšanas polises – ir standarta dokumentu pakete, kuru pieteicēja iesniedz pasūtītājiem, lai apliecinātu uzņēmuma un tā darbinieku atbilstību būvniecības jomā, tie parasti tiek nodoti pasūtītājam pēc pieprasījuma. Vienlaikus /pers. O/ nav zināms, kādos apstākļos šie dokumenti varēja nonākt *Lyngson* rīcībā, bet nav izslēgts, ka, /pers. N/ saņemot tāmēšanas pasūtījumu no *Lyngson*, papildus tika pieprasīti šie dokumenti.

[14.8] /pers. C/ 2022.gada 23.februārī kriminālprocesā liecināja (liecinieka pratināšanas protokols, *lietas 5.sējuma 154.lapas reverss–55.lapa*), ka 2016.gadā nekādas darbības *Koro būve* nav veicis (neizslēdzot iespēju, ka būvlaukumā ir sniedzis kādu konsultāciju), jo tikai no 2018.gada viņam bija līgumattiecības ar sabiedrību. Līdz tam, iespējams, ir piedalījies kādās akcionāru sapulcēs, bet projektus nav vadījis. 2016.gadā viņa lietošanā bija e-pasta adrese /e-pasts/. Pazīst /pers. D/ kā *PK Serviss* darbinieku. *Lyngson* nav zināms, *PK Serviss* uzdevumā ir tikuši veikti kādi darbi, bet tas bijis sen. /pers. C/ nav sagatavojis *Koro būve* finanšu piedāvājumu pēc /pers. D/ lūguma, lai piedalītos iepirkumā. Komentējot viņam uzrādīto 2016.gada 25.augusta e-pasta saraksti starp /e-pasts/ un /e-pasts/, /pers. C/ norāda, ka šo vēstuli neatceras un nevar paskaidrot, kādēļ /pers. D/ viņam sūtījis šāda satura vēstuli, bet tāmi un finanšu piedāvājumu *Lyngson* projektā nav sagatavojis. /pers. A/ viņam nav zināms. Neatceras, vai kādam šādu vēstuli būtu nosūtījis izpildei. Savukārt komentējot viņam uzrādīto 2016.gada (iespējams) 1.aprīļa saraksti starp /e-pasts/ un /e-pasts/ ar virsrakstu *Rimi*, /pers. C/ norāda, ka viņš komunicēja ar /pers. D/ saistībā ar dalību *Rimi* iepirkumā, bet sadarbība neizveidojās. /pers. C/ norāda, ka ar 2016.gada 25.augustu datētā e-pasta vēstule varētu būt pēdējā vēstule, ko /pers. D/ viņam sūtījis.

[14.9] /pers. N/ 2022.gada 6.aprīlī kriminālprocesā liecināja (liecinieka pratināšanas protokols, *lietas 5.sējuma 157.lapas reverss–158.lapa*), ka /pers. J/ viņam izteica piedāvājumu *Koro būve* veikt trešās kārtas būvniecību *Lyngson* rūpnīcā, zibatmiņā izsniedzot tāmes projektu un būvniecības projektu. /pers. N/ par šo piedāvājumu runāja ar /pers. O/, kurš piekrita piedāvājuma sagatavošanai. /pers. N/, par pamatu ņemot tāmē norādītos

apjomus, to papildināja ar izmaksām. /pers. N/ neatceras, vai un kurš parakstīja tāmi, bet to papīra formā iesniedza /pers. J/, kurš nekādu atbildi nesniedza. Šā piedāvājuma sagatavošanā /pers. D/ nebija iesaistīts. Attiecībā uz *Koro būve* dalību iepirkumā /pers. N/ zināms tikai tas, ka pēc /pers. J/ lūguma viņš sagatavoja tāmi, bet nekādu finanšu piedāvājumu *Lyngson* organizētā iepirkumā *Koro būve* neiesniedza.

[14.10] /pers. A/ 2022.gada 22.aprīlī kriminālprocesā liecināja (liecinieka pratināšanas protokols, *lietas 5.sējuma 156.lapa–157.lapas averss*), ka 2016.gada 25.augusta sarakste viņam nav zināma, bet viņš atceras, ka /pers. D/ bija lūdzis aizbraukt uz *Koro būve* un aizvest vai atvest kādus dokumentus. /pers. A/ nezināja, kas tie bija par dokumentiem, bet atceras, ka noteikti bija *Koro būve* birojā, kas atrodas kaut kur Čiekurkalnā.

[14.11] /pers. D/ 2022.gada 26.aprīlī kriminālprocesā liecināja (aizdomās turētā pratināšanas protokols, *lietas 5.sējuma 161.–162.lapa*), ka pēc iepirkuma izsludināšanas *PK Serviss* darbinieki sagatavoja piedāvājumu iepirkumā, budžets bija iepriekš apspriests ar *Lyngson* pārstāvi /pers. J/, tādēļ piedāvājumam tika pievienoti nolikumā prasītie dokumenti. /pers. I/ pēdējā brīdī teica, ka jāiesniedz vēl divi piedāvājumi, uz ko /pers. D/ norādīja, ka tik ātri pilnvērtīgus piedāvājumus nevar iesniegt. /pers. I/ teica, lai iesniedz kaut kādu uzņēmumu piedāvājumus un saliek klāt makulatūru, lai nebūtu pārāk plāna aploksne. Tā kā bija īss laiks piedāvājumu iesniegšanai, /pers. D/ lūdza sadarbības partnerus *Tavs laikmets* un *Koro būve* iesniegt piedāvājumus. /pers. D/ neatceras, ar kuru personu komunicēja no *Koro būve* puses, bet no *Tavs laikmets* komunicēja ar /pers. L/. /pers. D/ lūdza *Koro būve* pārstāvjiem (neatceras precīzu personu) iesniegt piedāvājumu un norādīja to, ko viņam teica /pers. I/: lai iesniedz makulatūru un aploksne nav par plānu. /pers. D/ atceras, ka *Koro būve* pārstāvis norādīja, ka tik īsā laikā nav reāli iesniegt pilnvērtīgu piedāvājumu, bet neatceras, vai *Koro būve* iesniedza piedāvājumu vai nē. Tā kā *Koro būv*e un *Tavs laikmets* norādīja, ka viņiem nav laika finanšu piedāvājuma sagatavošanai, /pers. D/ bija nodevis (papīra formā vai elektroniski) jau sagatavotus finanšu piedāvājumus, kuriem bija jāpieliek klāt nolikumā prasītie dokumenti. /pers. D/ nezina, vai un kurš, un kādā veidā /pers. J/ nodeva gan *PK Serviss*, gan arī *Koro būve* un *Tavs Laikmets* piedāvājumus.

[14.12] /pers. K/ 2022.gada 28.aprīlī kriminālprocesā liecināja (aizdomās turētā pratināšanas protokols, *lietas 5.sējuma 163.–164.lapa*), ka 2016.gada augustā no *Lyngson* tika saņemta informācija par iespēju saņemt Eiropas Savienības līdzfinansējumu, bet *PK Serviss* tas nebija svarīgi, jo ar *Lyngson* īpašnieku bija noruna, ka uzņēmums veiks ēkas būvniecību. /pers. K/ ir zināma *Koro būve* un *Tavs Laikmets*, jo tie ir *PK Serviss* sadarbības partneri, bet viņam nekas nav zināms par šo uzņēmumu dalību *Lyngson* iepirkumā un piedāvājumu iesniegšanu. Ar šo uzņēmumu pārstāvjiem komunicēja /pers. D/.

[14.13] /pers. J/ 2022.gada 28.jūnijā kriminālprocesā liecināja (aizdomās turētā pratināšanas protokols, *lietas 5.sējuma 159.–160.lapa*), ka projektā bija nepieciešami vismaz trīs derīgi piedāvājumi, tādēļ /pers. D/ nodrošināja, lai tiktu iesniegts *Tavs Laikmets* piedāvājums, kā arī /pers. J/ vai /pers. D/ palūdza /pers. N/ iesniegt *Koro būve* piedāvājumu. Tā kā šiem uzņēmumiem nebija laika projektu sagatavošanai, bija vienošanās, ka viņi parakstīts to, ko viņiem iesniegts, bet /pers. J/ neatceras, kurš sagatavoja piedāvājumus. Uzstādījums bija, ka jāuzvar ir *PK Serviss*. *Tavs laikmets* un *Koro būve* iesniedza tikai formālos piedāvājumus, lai būtu trīs derīgi piedāvājumi.

[15] Attiecībā uz *Koro būve* 2019.gada 25.novembrī sagatavotā apliecinājuma par dalību iepirkumā tapšanas apstākļiem /pers. O/ kriminālprocesā liecināja, ka, lai gan apliecinājumā ir viņa paraksts, viņš šo dokumentu nav redzējis un nav varējis parakstīt, jo uzņēmums iepirkumā nepiedalījās un SIA „AI Engineering" /pers. O/ nav pazīstams. Apliecinājums ir montēts. *Koro būve* veidlapa neatbilst uzņēmuma standarta veidlapai, kas ir publiski pieejama mājaslapā www.korobuve.lv. Arī /pers. O/ oriģinālais paraksts ir pieejams darījumu dokumentos ar vairākiem darījumu partneriem, tostarp *Lyngson*, *PK Serviss* un *Tavs Laikmets* (2021.gada 23.decembra liecinieka pratināšanas protokols, *lietas 5.sējuma 149.lapas reverss–150.lapas averss*).

/pers. E/ kriminālprocesā liecināja, ka 2019.gada 25.novembrī ir saņēmusi no /pers. N/ pārsūtītu vēstuli, kuru viņam sūtīja /pers. D/, lūdzot sagatavot apliecinājumu par dalību iepirkumā, kas nepieciešams *Lyngson* pārbaudēm. /pers. E/ pieļauj, ka /pers. N/ uzdeva sagatavot šo apliecinājumu uz *Koro būve* veidlapas, ko viņa arī izdarīja. Saņemtā apliecinājuma projektu /pers. E/ precizēja, jo tas nebija īsti korekts, un uzlika uz *Koro būve* veidlapas. Pēc tam to nodeva /pers. O/ parakstīt, ko viņš izdarīja. Parakstīto apliecinājumu /pers. E/ ieskenēja un nosūtīja /pers. N/ pārsūtītajā vēstulē minētajām personām /pers. D/ un /pers. J/ (2022.gada 23.februāra liecinieka pratināšanas protokols, *lietas 5.sējuma 150.lapas reverss–151.lapa*).

Savukārt /pers. N/ kriminālprocesā liecināja, ka vienā brīdī viņam piezvanīja /pers. D/ vai /pers. J/ un lūdza sagatavot apliecinājumu *Koro būve* vārdā. /pers. N/ saņēma e-pastu no /pers. D/ un pārsūtīja to sekretārei sagatavošanai. Viņam šķita, ka apliecinājums nepieciešams sakarā ar to, ka viņš bija sagatavojis tāmi, vai arī sakarā ar to, ka *Koro būve* veica grīdas betonēšanas darbus (2022.gada 6.aprīļa liecinieka pratināšanas protokols, *lietas 5.sējuma 157.lapas reverss–158.lapa*).

[16] No lietā iegūtās sarakstes un iesaistīto personu sniegtajām ziņām, vērtējot tās kopsakarā, izriet šāds loģiski pamatots notikumu izklāsts – pasūtītājs, vēloties piesaistīt Eiropas Savienības fondu līdzfinansējumu, organizēja iepirkuma procedūru, jau iepriekš vienojoties ar *PK Serviss*, ka tieši šī sabiedrība ir uzvarētāja. Tomēr īsi pirms piedāvājumu iesniegšanas termiņa beigām pasūtītājs konstatēja, ka iepirkumā nepieciešami vairāki piedāvājumi, tādēļ *PK Serviss* vienojās ar saviem sadarbības partneriem – *Tavs laikmets* un *Koro būve* – par aizsega piedāvājumu iesniegšanu, nosūtot tiem jau sagatavotus finanšu piedāvājumus.

Aizsega piedāvājumu noformējums liecina, ka tie tikuši sagatavoti steigā, kas atbilst lietā konstatētajai notikumu hronoloģijai (t.i., piedāvājumu iesniegšanas termiņš bija 2016.gada 26.augustā līdz plkst.17.00, bet sarakste starp /pers. D/ un /pers. C/ par nepieciešamību iesniegt aizsega piedāvājumu notika 2016.gada 25.augustā, savukārt starp /pers. D/ un /pers. L/ – 26.augustā).

Koro būve un *Tavs laikmets* iesniedza piedāvājumus iepirkumā, izmantojot *PK Serviss* nosūtītos finanšu piedāvājumus un pievienojot citus iepirkuma nolikumā prasītos dokumentus.

Izvērtējot iepirkumā iesniegtos pretendentu piedāvājumus, pasūtītājs par uzvarētāju atzina *PK Serviss*.

Atsaucoties uz *PK Serviss* lūgumu, pieteicēja 2019.gadā apliecināja dalību iepirkumā.

[17] Pieteicēja noliedz, ka būtu iesniegusi piedāvājumu iepirkumā.

Apgabaltiesa piekrīt pieteicējai tiktāl, ka nav iegūti tieši pierādījumi tam, kurš konkrēti sagatavoja un iesniedza piedāvājumu iepirkumā *Koro būve* vārdā. Vēl vairāk, kriminālprocesā konstatēts, ka atsevišķos *Koro būve* vārdā iesniegtajos piedāvājuma dokumentos (piedāvājuma kopsavilkumā un detalizācijās; pieteikumā; apliecinājumā par finanšu apgrozījumu 2013., 2014., 2015.gadā; informācijā par iesaistītajām personām; atbildīgā būvdarba vadītāja veikto darbu sarakstā; darbu drošības un aizsardzības koordinatora veikto darbu sarakstā) parakstus /pers. O/ vārdā nav izpildījis /pers. O/, bet kāda cita, viena un tā pati persona, atdarinot /pers. O/ parakstu (2022.gada 11.februāra ekspertu atzinums Nr.2113685, *lietas 5.sējuma 144.–145.lapa*).

Apgabaltiesai ekspertu secināto nav pamata apšaubīt, un to neapšauba arī padome. Tomēr minētais neizslēdz, ka piedāvājumu sagatavoja *Koro būve*. Ekspertu secinātais apliecina tikai to, ka *Koro būve* vārdā sagatavoto piedāvājumu nav parakstījis /pers. O/.

Tāpat, lai arī /pers. A/ (/pers. D/ 2016.gada 25.augusta e-pasta vēstulē minēta kā persona, kura aizbrauks pēc *Koro būve* sagatavotajiem piedāvājuma dokumentiem) liecībā norādīja, ka /pers. D/ lūdzis aizbraukt pie pieteicējas un atvest vai aizvest kādus dokumentus un ka viņš bijis

pieteicējas birojā, tomēr šīs ziņas ir vispārīgas (nav skaidrs, vai dokumentus vajadzēja aizvest vai atvest, nav arī konkretizēts precīzs laiks un dokumentu saturs vai noformējums) un neatbilstošas citai lietā noskaidrotajai informācijai (liecinieks apgalvo, ka *Koro būve* birojs ir Čiekurkalnā, lai gan pieteicējas juridiskā adrese ir Skandu ielā 10, Rīgā – tātad Imantā).

Vienlaikus vērā ņemams, ka piedāvājums ietvēra ne tikai /pers. D/ nosūtīto finanšu piedāvājumu, bet arī virkni citu ar *Koro būve* saimniecisko darbību saistītu dokumentu (komersanta reģistrācijas apliecība, Ekonomikas ministrijas 2015.gada 14.septembra lēmums par ziņu izmaiņu iekļaušanu būvkomersantu reģistrā, Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra 2016.gada 4.augusta izziņa, sertifikāts par atbilstību ISO 9001:2015, ISO 14001:2015 un LVS OHSAS 18001:2007 standartam, atsauksmes, civiltiesiskās apdrošināšanas polise, Valsts ieņēmumu dienesta 2016.gada 4.augusta izziņa, būvprakses sertifikāti, personas izglītību apliecinošs dokuments un lietišķā biogrāfija, kas datēta ar 2016.gada 25.augustu, *lietas 1.sējuma 219.lapas reverss–233.lapa*). Šādu dokumentu, kas nav publiski pieejami, atrašanās ar *Koro būve* saistītu personu rīcībā ir loģiski pamatota un ticama.

Lai arī /pers. O/ norāda (*sprieduma 14.7.punkts*), ka pārējie piedāvājumam pievienotie dokumenti esot bijuši standarta dokumenti, kurus pieteicēja parasti iesniedz pasūtītājiem, lai apliecinātu atbilstību būvniecības jomā, tomēr viņam nebija skaidrojuma, kā šie dokumenti varēja nonākt *Lyngson* rīcībā. Apgabaltiesa nepiešķir ticamību /pers. O/ norādei, ka šādi dokumenti varēja nonākt *Lyngson* rīcībā saistībā ar /pers. N/ prasīto tāmēšanas darbu veikšanu, jo, kā izriet no /pers. N/ skaidrotā (*sprieduma 14.5. un 14.9.punkts*), viņš iesniedza tikai tāmes, turklāt šīs darbības tika veiktas 2016.gada vasaras vidū. Savukārt *Koro būve* piedāvājums satur arī, piemēram, Valsts ieņēmumu dienesta un Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra izziņas, kas datētas ar 2016.gada 4.augustu, /pers. V/ lietišķo biogrāfiju, kas datēta ar 2016.gada 25.augustu (*lietas 1.sējuma 220.lapas reverss, 227.lapas reverss–228.lapas averss, 233.lapa*). Tādējādi pieteicējai būtu jāsniedz konkrēts un pamatots izskaidrojums tam, kā citu – ar *Koro būve* nesaistītu – personu rīcībā varēja nonākt uzņēmuma iekšēji dokumenti, kas sagatavoti neilgi pirms vai pat piedāvājuma iesniegšanas dienā. Šādu skaidrojumu pieteicēja nav sniegusi.

Papildus minētajam 2016.gada 25.augusta e-pasta vēstules (*sprieduma 12.punkts*) kontekstā uzsverams, ka nav loģiski pamatota skaidrojuma tam, kādēļ /pers. D/ sūtīja e-pastu /pers. C/, ja par ticamu atzītu pieteicējas piedāvāto skaidrojumu, ka piedāvājuma dokumentus sagatavoja kāds cits – *PK Serviss* vai pasūtītājs. Šādā gadījumā sarakste ar citām personām nebūtu nepieciešama, vēl vairāk – tā palielinātu risku, ka par iecerēto tiktu ziņots tiesībaizsardzības iestādēm.

Vienlaikus apgabaltiesa neuzskata, ka 2016.gada 29.augusta sarakste starp /pers. J/ un /pers. D/, kurā /pers. J/ lūdz atsūtīt piedāvājumus un /pers. D/ nosūta viņam divus *Excel* failus ar nosaukumiem „Tavs Laikmets Tendera piedāvājums" un „Koro būve Tendera piedāvājums" (*pārsūdzētā lēmuma 73.punkts, lietas 4.sējuma 193.–194.lapa*) pierāda, ka *Koro būve* piedāvājumu iepirkumā neiesniedza. Šī sarakste tikai apliecina, ka /pers. D/ rīcībā bija aizsega piedāvājuma iesniegšanai sagatavotais piedāvājuma kopsavilkums, tomēr, kā pamatoti norāda padome, piedāvājuma kopsavilkums nebija vienīgais *Koro būve* piedāvājumā iekļautais dokuments. Tādēļ pasūtītāja un aizsega piedāvājuma iesniegšanu organizējušā aizliegtās vienošanās dalībnieka informācijas apmaiņa pēc piedāvājumu iesniegšanas termiņa ar atsevišķiem piedāvājuma dokumentiem pati par sevi neliecina par to, ka kāds no aizsega piedāvājuma iesniedzējiem piedāvājumu neiesniedza.

Turklāt 2019.gada 25.novembra sarakste starp /pers. D/ un /pers. N/ un pieteicējas izsniegtais apliecinājums apstiprina tās dalību iepirkumā.

[18] Pieteicēja norāda, ka apliecinājuma sagatavošanai ir alternatīvs izskaidrojums: /pers. E/, kura uzņēmumā sākusi strādāt tikai 2019.gada septembrī, kļūdaini pieņēmusi, ka apliecinājums saistīts ar *Koro būve* veiktajiem betonēšanas darbiem *Lyngson* objektā „Infrasarkano staru paneļu ražotnes korpusa jaunbūve", par kuriem līgums ar *PK Serviss* noslēgts 2016.gada 12.decembrī (*lietas 1.sējuma 12.–13.lapa*).

Apgabaltiesa, izvērtējot pieteikumā norādīto kopsakarā ar /pers. O/, /pers. N/ un /pers. E/ liecībām (*sprieduma 15.punkts*), atzīst, ka nav šaubu par to, ka attiecīgais apliecinājums par dalību iepirkumā tika sagatavots un to parakstīja /pers. O/.

/pers. O/ liecībā sniegtās ziņas par to, ka viņš šo dokumentu nav redzējis un nav parakstījis, apgabaltiesa vērtē kritiski, jo tās ir pretrunā gan /pers. N/, gan arī /pers. E/ sniegtajām ziņām, un secina, ka tādējādi /pers. O/ cenšas norobežoties no jebkādas saistības ar iepirkumu, saistībā ar kuru liecības sniegšanas brīdī jau bija uzsākts kriminālprocess un izpētes lieta par iespējamiem konkurences tiesību pārkāpumiem. Turklāt šāda satura liecība kopumā liek kritiskāk raudzīties arī uz citu /pers. O/ sniegto informāciju, kas attiecas uz pieteicējas iespējamo iesaisti aizliegtā vienošanās, pieļaujot, ka ir iespējama informācijas sagrozīšana vai atspoguļošana sev labvēlīgā gaismā.

Turklāt, ņemot vērā apliecinājumā norādītā teksta saturisko skaidrību (tiek apliecināta dalība konkrētā iepirkumā, kā arī ir norāde uz projekta izstrādātāju SIA „AI Engineering", kam nav nekādas saistības ne ar 2016.gada vasarā sagatavoto tāmi, ne arī ar veiktajiem grīdas betonēšanas darbiem kā *PK Serviss* apakšuzņēmējam), apliecinājuma saņemšanas apstākļus (tas tiek nosūtīts elektroniski, kā arī /pers. N/ pirms šā apliecinājuma saņemšanas ir bijusi saruna ar /pers. D/ vai /pers. J/), iesaistīto personu skaitu (/pers. O/, /pers. E/ un /pers. N/) un veiktās darbības (/pers. E/ precizē apliecinājuma tekstu un izvieto to uz *Koro būve* veidlapas), apgabaltiesa neatzīst par ticamu pieteicējas versiju, ka apliecinājums sagatavots kļūdas dēļ un neviena no iesaistītajām personām nav izpratusi apliecinājuma saturu un saikni ar pieteicēju.

Turklāt arī /pers. D/ 2015.gada 25.novembra e-pasta vēstules saturs (/pers. D/, neskaidrojot iemeslus, lūdz izdrukāt apliecinājumu uz veidlapas un parakstīt, norādot vien, ka „vajag steidzami") vēl jo vairāk apstiprina aizliegtas vienošanās esību un iekļaujas kopējā loģiskajā notikumu gaitā: /pers. D/ lūdza apliecinājumu tieši tālab, ka *Koro būve* iepriekš bija iesniegusi piedāvājumu iepirkumā, apzinoties tā formālo raksturu. Tādēļ viņš pamatoti varēja sagaidīt, ka atbilstoši iepriekš panāktajai savstarpējai sapratnei un formālajai dalībai iepirkumā *Koro būve* apliecinās, ka ir bijusi iepirkuma pretendente. Pieteicējas piedāvātajā versijā savukārt nav loģiski izskaidrojama /pers. D/ paļaušanās, ka uzņēmums, kurš iepirkumā nav piedalījies un kuram nav bijis zināms, ka tā vārdā ir izdarīta krāpšana, šādu apliecinājumu sniegs – turklāt steidzami un neuzdodot nekādus jautājumus.

Par uzņēmuma vainu, ja aizliegto darbību izdarījis tā dalībnieks

[19] Pievēršoties pieteicējas argumentiem par to, ka /pers. C/ nav uzskatāms par ar *Koro būve* saistītu personu un tādējādi jebkāda viņa iesaiste strīdus notikumos nenorāda uz pieteicējas atbildību, vispirms jāatgādina, ka atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas judikatūrai ar jēdzienu „saskaņotas darbības" Līguma par Eiropas Savienības darbību (turpmāk – LESD) 101.panta 1.punkta izpratnē apzīmē jebkāda veida koordināciju uzņēmumu starpā, ar kuru, neīstenojot nolīgumu vārda tiešā nozīmē, konkurences riski tiek apzināti aizstāti ar savstarpēju praktisko sadarbību (*Eiropas Kopienu Tiesas 1972.gada 14.jūlija sprieduma lietā „Imperial Chemical Industries", C-48/69, EU:C:1972:70, 64.punkts*). Šāda prakse var tostarp būt konkurentu tiešu vai netiešu savstarpēju kontaktu rezultāts, kuru mērķis vai sekas ir faktiska vai potenciāla konkurenta rīcības ietekmēšana tirgū vai tirgus stratēģijas atklāšana šādam konkurentam, ko ir nolemts izmantot tirgū vai kuras izmantošanas iespēja tiek apsvērta (*Eiropas Kopienu Tiesas 1975.gada 16.decembra sprieduma apvienotajā lietā „Suiker Unie", C-40/73, EU:C:1975:174, 174.punkts*).

No minētā izriet: uzņēmumu nevar vainot saskaņotā darbībā, ja netiek pierādīts, ka tas tajā ir piedalījies apzināti. Tādējādi, lai gan Eiropas Savienības Tiesas judikatūrā netiek prasīts pierādīt, ka šāds uzņēmums ir apzināti pārkāpis LESD 101.pantu, ir tomēr jākonstatē, ka šis uzņēmums nevarēja nezināt, ka tā rīcība varētu ierobežot konkurenci (sal. *Eiropas Kopienu Tiesas 1978.gada 1.februāra sprieduma lietā „Miller International Schallplatten, C-19/77, EU:C:1978:19, 18.punkts, 1983.gada 7.jūnija sprieduma apvienotajā lietā „Musique Diffusion fran?aise", C-100/80, EU:C:1983:158, 112.punkts, kā arī 1983.gada 8.novembra sprieduma apvienotajā lietā „IAZ International Belgium", C-96/82,*

EU:C:1983:310, 45.punkts).

Vērtējums par vainojamību izdarāms, ņemot vērā to, vai konkurences tiesībās aizliegto darbību ir izdarījis a) uzņēmuma darbinieks, b) kāds tā meitasuzņēmums, c) trešā persona (fiziska vai juridiska), kas nav iekļauta sabiedrības struktūrshēmā (sal. *ģenerāladvokāta Melhiora Vatelē 2015.gada 3.decembra secinājumu lietā „VM Remonts", C-542/14, ECLI:EU:C:2015:797, 43.punktu*).

Ja uzņēmums pats, tā pārstāvjiem vai darbiniekiem veicot savus pienākumus sabiedrībā, rīkojas pretrunā konkurences tiesībām, rodas tā tieša atbildība, vienalga, vai pārkāpums ir ticis izdarīts tīši vai aiz nevērības. Šajā gadījumā konkurences tiesību piemērošana „neparedz attiecīgā uzņēmuma partneru vai galveno vadītāju rīcību vai pat viņu informētību, bet personas, kas bija pilnvarota rīkoties uzņēmuma labā, darbību" (*Eiropas Kopienu Tiesas 1983.gada 7.jūnija sprieduma apvienotajā lietā „Musique diffusion fran?aise", C-100/80, EU:C:1983:158, 97.punkts*).

Judikatūrā ir atzīta mātessabiedrības atbildība par to meitassabiedrību izdarītām pret konkurenci vērstām darbībām, ja šie uzņēmumi veido saimniecisku vienību. Ja šāda saimnieciskā vienība pārkāpj konkurences tiesību normas, tad saskaņā ar personiskās atbildības principu tai ir jāatbild par šādu pārkāpumu (*Eiropas Savienības Tiesas 2009.gada 10.septembra sprieduma lietā „Akzo Nobel", C?97/08 P, EU:C:2009:536, 56.punkts un tajā minētā judikatūra*).

Attiecībā uz trešajām personām judikatūrā atzīts, ka, piemēram, pakalpojumus izmantojošais uzņēmums var tikt vainots attiecīgajās saskaņotajās darbībās tostarp tad, ja tas zināja par savu konkurentu un pakalpojumu sniedzēja pret konkurenci vērstajiem mērķiem un bija iecerējis to sasniegšanu veicināt ar savu rīcību, vai arī ja tas varēja saprātīgi paredzēt, ka tā izmantotais pakalpojumu sniedzējs dalīsies tā komercinformācijā ar konkurentiem, un bija gatavs uzņemties šo risku (sal. *Eiropas Savienības Tiesas 2016.gada 21.jūlija sprieduma „VM Remonts", C-542/14, ECLI:EU:C:2016:578, 30.–31.punkts*).

[20] Konkrētajā gadījumā persona, kura iesaistīta nelikumīgā informācijas apmaiņā, ir pieteicējas dalībnieks, kuram pārkāpuma brīdī piederēja /procenti/ sabiedrības daļu.

Pieteicēja uzsver, ka sabiedrība nav atbildīga par tās mazākuma dalībnieka rīcību, jo tā nevada un nekontrolē savus dalībniekus – tai nav likumisku līdzekļu, lai kontrolētu, pārraudzītu vai pat uzzinātu par tās dalībnieka rīcību. Tādēļ sabiedrības dalībnieka rīcību nevar attiecināt uz sabiedrību.

Apgabaltiesa šim viedoklim nepiekrīt.

Saskaņā ar tiesību zinātnes atziņām kapitālsabiedrības būtību izskaidro vairāku Komerclikuma panta normu sistēmiska analīze. Sintezējot Komerclikuma 1., 2., 135., 136., 140., 141.–144.pantu, 186.panta trešās daļas, 210. un 268.panta noteikumus, var izvirzīt šādu kapitālsabiedrības jēdzienu: kapitālsabiedrība ir tiesību subjekts (juridiska persona), kurš ir nodibināts uz kapitāla bāzes, apvienojot tās dibinātāju resursus (kapitālus), lai, gūstot peļņu no komercdarbības, apkalpotu tās dibinātāju (vēlāk – dalībnieku) saimnieciskās intereses. Tā ietvaros dalībniekiem ir dotas zināmas tiesības piedalīties sabiedrības pārvaldē (*Strupišs A. Kapitālsabiedrības dalībnieku savstarpējo attiecību tiesiskais pamats. Jurista Vārds, 07.04.2009., Nr.14/15 (557/558)*).

Kapitālsabiedrības dalībnieks ir persona, kas ierakstīta dalībnieku reģistrā (Komerclikuma 136.panta pirmā daļa) un kurai sabiedrībā pieder (atrodas turējumā) viena vai vairākas daļas. To pastiprina Komerclikuma 186.panta trešā daļa, kas paredz, ka kapitāla daļa dod dalībniekam tiesības piedalīties sabiedrības pārvaldē, peļņas sadalē un sabiedrības mantas sadalē sabiedrības likvidācijas gadījumā, kā arī citas likumā un statūtos paredzētās tiesības. Tas nozīmē, ka sabiedrības dalībnieki ir cieši saistīti ar sabiedrības interesēm, darījumu slēgšanu, kā arī citām darbībām, kas tiek veiktas sabiedrības vārdā, jo sabiedrība tiek veidota un pastāv vienīgi dalībnieku saimniecisko interešu realizācijai un mērķu sasniegšanai (sal. *Senāta 2018.gada 28.novembra sprieduma lietā Nr.SKC-266/2018, ECLI:LV:RAT:2019:0923.C33491515.5.S, 9.1.punkts*).

Tādējādi, tā kā kapitālsabiedrības dibināšanas iemesls un tās pastāvēšanas mērķis ir dalībnieku saimnieciskās intereses, kuras izpaužas kā peļņas saņemšana no sabiedrībā ieguldītā kapitāla, no saimnieciskā viedokļa dalībnieks pēc būtības ir svarīgākais subjekts sabiedrībā. Arī no juridiskā viedokļa dalībnieks ir svarīgākais subjekts sabiedrībā, jo dalībnieks pēc būtības pauž sabiedrības gribu, ko vēlāk īsteno izpildinstitūcija. Vēl jo vairāk tas tā ir apstākļos, kad personai pieder /procenti/ no sabiedrības pamatkapitāla un tā ir uzskatāma par patieso labuma guvēju, t.i., personu, kurai pieder un kura tiešā veidā īsteno kontroli pār attiecīgo juridisko personu.

No minētā izriet, ka sabiedrības dalībnieks veido šo sabiedrību jeb ir tās daļa. Secīgi šīs personas rīcība, kas ir pretrunā konkurences tiesībām, ir uzlūkojama kā paša uzņēmuma rīcība, tādēļ arī rada šī uzņēmuma tiešu atbildību par pārkāpumu.

[21] Turklāt lietā konstatētie apstākļi liecina ne tikai par juridisku, bet arī faktisku /pers. C/ saikni ar *Koro būvi* un rīcību tās ekonomiskajās interesēs.

Atbilstoši komercreģistra ziņām /pers. C/ līdz 2016.gada 11.februārim bija *Koro būve* /amatpersona/, bet arī pēc /amatpersona/ amata atstāšanas sniedza konsultācijas un pārstāvēja pieteicēju saistībā ar atsevišķiem projektiem (sprieduma 14.8.punktā minētais par konsultāciju sniegšanu un komunikāciju ar /pers. D/ saistībā ar pieteicējas dalību *Rimi* iepirkumā, ko apstiprina sarakste starp abām personām). /pers. C/ darba vajadzībām lietoja e-pasta adresi /e-pasts/, un, kā izriet no pieteikumā minētā, šī adrese bija saglabāta vēsturiski noslēgto līgumu pretenziju uzraudzībai. /pers. C/ nenoliedz, ka 2016.gada 25.augustā ir saņēmis e-pasta vēstuli no /pers. D/, ko apstiprina viņa minētais, ka tā varētu būt pēdējā vēstule, ko /pers. D/ viņam sūtījis (*sprieduma 14.8.punkts*).

Tāpat atbilstoši kredītiestādes sniegtajām ziņām /pers. C/ laikā no 2016.gada 1.janvāra līdz 2019.gada 1.aprīlim bija paraksta tiesības kredītiestādē rīkoties ar visiem *Koro būve* kontiem, kā arī tiesības lietot internetbanku, kā autorizācijas ierīci izmantojot kodu kalkulatoru (*lietas 5.sējuma 146.–148.lapa*). Tātad /pers. C/ bija nodrošināta pieeja *Koro būve* finanšu līdzekļiem, kā arī tiesības rīkoties ar tiem.

Par /pers. C/ ciešo saikni un ietekmi attiecībā uz pieteicēju liecina arī, piemēram, /pers. E/ sniegtās ziņas: viņa krimināprocesā liecināja, ka uzņēmumā ir četri valdes locekļi, starp kuriem nosauc arī /pers. C/ (*lietas 5.sējuma 151.lapas averss*). Arī /pers. O/, atbildot uz padomes pārstāvja lūgumu nosaukt personas, ar kurām kopā izlemj par dalību iepirkumos, citstarp nosauca valdes locekli /pers. C/ (padomes un *Koro būve* 2021.gada 9.septembra sarunu protokols, *lietas 3.sējuma 8.lapas reverss–9.lapa, audioieraksts lietas 5.sējuma 90.lapā, ieraksts 05:22*). Tomēr atbilstoši komercreģistra datiem /pers. C/ /amatpersona/ pilnvaras beidzās jau /datums/.

[22] Pieteicēja uzsver, ka padome izmeklēšanas ietvaros nekonstatēja, vai /pers. C/ saņēma 2016.gada 25.augusta e-pasta vēstuli, to atvēra un izlasīja, kā arī nodeva informāciju pieteicējai.

Apgabaltiesa piekrīt pieteicējai tiktāl, ka padome nav ieguvusi tiešus pierādījumus tam, ka /pers. C/ e-pastu saņēma, atvēra, izlasīja un informāciju nodeva pieteicējas izpildinstitūcijai vai kādam citam atbildīgajam darbiniekam. Tomēr apgabaltiesa neuzskata, ka konkrētās lietas ietvaros tam būtu izšķiroša nozīme.

Tā kā padome ir ieguvusi saskanīgu netiešo pierādījumu kopumu, kas veido savstarpēji atbilstīgu un hronoloģiski secīgu notikumu kopainu, tai nebija jāvāc papildu pierādījumi par to, vai /pers. C/ saņēma e-pastu (it īpaši tādēļ, ka padome bija ieguvusi pierādījumus par e-pasta nosūtīšanu uz /pers. C/ lietoto e-pasta adresi, kas ļauj prezumēt attiecīgās e-pasta vēstules saņemšanu), to atvēra, izlasīja un nodeva pieteicējai.

Turklāt uzsverams, ka no /pers. C/ liecinātā krimināprocesā izriet, ka viņš 2016.gada 25.augusta e-pasta vēstuli no /pers. D/ ir saņēmis (*sprieduma 21.punkts*). Savukārt tam, vai /pers. C/ informāciju padarīja pieejamu kādai pieteicējas amatpersonai, nav nozīmes, jo, kā minēts iepriekš, konkurences tiesību piemērošana uzņēmuma atbildības kontekstā neparedz uzņēmuma amatpersonu informētību, ja aizliegto darbību izdarījis uzņēmumam piederīga persona. Līdz ar to šo apstākļu skaidrošanai nav jāpievēršas.

[23] Rezumējot, apgabaltiesa negūst apstiprinājumu pieteicējas pozīcijai, ka /pers. C/ nav bijis saistīts ar *Koro būve* saimniecisko darbību 2016.gadā un ka uz adresi /e-pasts/ 2016.gada 25.augustā nosūtītā e-pasta vēstule nav saņemta. Lietā iegūtās ziņas liek izdarīt atšķirīgus secinājumus.

Turklāt, ievērojot iepriekš norādītās Eiropas Savienības Tiesas atziņas par uzņēmuma vainojamību konkurences pārkāpuma izdarīšanā kopsakarā ar šajā lietā veikto tiesisko un faktisko apstākļu vērtējumu, apgabaltiesa nesaskata pamatu vērsties ar prejudiciālo jautājumu Eiropas Savienības Tiesā par to, vai sabiedrība var būt atbildīga par tās mazākuma dalībnieka rīcību.

Par konkurences ierobežojumu pēc mērķa

[24] Apkopojot lietā noskaidrotos apstākļus, apgabaltiesa secina, ka aizliegtās vienošanās mērķis ir bijis nodrošināt konkrēta pretendenta uzvaru iepirkumā, tādējādi izslēdzot godīgu konkurenci, un tās ietvaros konkurenti apmainījās ar komerciālu informāciju (piedāvāto līgumcenu iepirkumā) un vienojās par dalības nosacījumiem iepirkumā, *Koro būve* un *Tavs laikmets* iesniedzot aizsega piedāvājumus un tādējādi sekmējot *PK Serviss* uzvaru.

[25] Padome norādījusi, ka nav nepieciešams izvērtēt vienošanās faktisko ietekmi uz konkrēto tirgu, ja acīmredzami vienošanās mērķis ir konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana. Lietas izpētē ir pietiekami izvērtēt vienošanās mērķi bez īpašas tās seku izvērtēšanas (*pārsūdzētā lēmuma 148.punkts*).

No minētā izriet, ka padome uzskatījusi lietā konstatēto vienošanos par tādu, kuras mērķis – nevis sekas – ir konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana.

Apgabaltiesa norāda, ka konkurenci ierobežojošs mērķis ir tad, ja ierobežojumi pēc savas būtības spēj ierobežot konkurenci Konkurences likuma 11.panta izpratnē. Tie ir ierobežojumi, kuriem piemīt tik augsts potenciāls nelabvēlīgi ietekmēt konkurenci, ka nav jānorāda to faktiskā ietekme uz tirgu. Šā pieņēmuma pamatā ir apsvērumi par ierobežojuma nopietnību un pieredze, kas liecina par to, ka šādi mērķtiecīgi konkurences ierobežojumi var nelabvēlīgi ietekmēt tirgu un brīvu, godīgu un vienlīdzīgu konkurenci. Ja ir konstatēts, ka nolīgumam ir konkurenci ierobežojošs mērķis, attiecīgā nolīguma faktiskā vai potenciālā ietekme uz tirgu nav jāanalizē (*Senāta 2014.gada 3.februāra sprieduma lietā Nr.SKA-3/2014, A43009211, 8.punkts*). Senāts jau iepriekš ir secinājis, ka nav šaubu, ka ziņu apmaiņa starp potenciālajiem konkurentiem par to, vai un ar kādām cenām tie plāno piedalīties konkrētos iepirkumos, pēc savas būtības (pēc mērķa) vērsta uz konkurences ierobežošanu vai pat izslēgšanu pilnībā (*Senāta 2016.gada 31.marta sprieduma lietā Nr.SKA-341/2016, A43015313, 7.punkts, 2021.gada 14.maija rīcības sēdes lēmuma lietā Nr.SKA-427/2021, ECLI:LV:AT:2021:0514.A43008118.11.L, 9.punkts*). Līdzīgi secinājumi izdarāmi arī attiecībā uz informācijas apmaiņu par dalības noteikumiem iepirkumā, kuras mērķis ir izslēgt konkurenci iepirkumā, ļaujot uzvarēt konkrētam pretendentam.

Tā kā lietā aplūkotās darbības izpaudās aizliegtās vienošanās dalībnieku saziņā par dalības noteikumiem iepirkumā un piedāvāto līgumcenu un aizsega piedāvājuma iesniegšanā, padome pamatoti atzina, ka vienošanās mērķis ir konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana.

Līdz ar to padome pamatoti pieteicējas darbībās konstatēja Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punktā noteiktā pārkāpuma tiesiskā sastāva pazīmes un secināja, ka *PK Serviss*, *Koro būve* un *Tavs laikmets* vienošanās par dalības nosacījumiem iepirkumā ir karteļa vienošanās, kas ierobežo konkurenci pēc mērķa.

Par noilgumu soda piemērošanā

[26] Pieteicēja argumentē, ka lietā iestājies noilgums soda piemērošanai, jo kopš pārkāpuma izdarīšanas pagājuši vairāk nekā pieci gadi.

Atbildot uz šiem argumentiem, apgabaltiesa norāda, ka Konkurences likums nenoteic noilguma termiņu sankciju piemērošanai. Atbilstoši Ministru kabineta 2016.gada 29.marta noteikumu Nr.179 „Kārtība, kādā nosakāms naudas sods par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā, 13. un 14.[1]pantā un Negodīgas mazumtirdzniecības prakses aizlieguma likuma 5., 6., 7. un 8.pantā paredzētajiem pārkāpumiem" (turpmāk – noteikumi Nr.179) 25.punktam (*redakcijā, kas bija spēkā pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas brīdī*), ja kopš pārkāpuma izbeigšanas pagājuši vairāk nekā pieci gadi un pārkāpums nav atstājis būtiskas negatīvas sekas tirgū, padome var uzlikt naudas sodu 350 *euro* apmērā. Senāts, analizējot analogu normu, kas bija ietverta iepriekš spēkā esošajos noteikumos (*Ministru kabineta 2008.gada 29.septembra noteikumu Nr.796 26.punkts*), norādīja, ka piecu gadu termiņš ir noteikts kā robežšķirtne, pēc kuras padomei īpaši jāapsver soda piemērošanas lietderīgums, taču arī šā termiņa iestāšanās principā neizslēdz soda piemērošanu (*Senāta 2013.gada 27.augusta rīcības sēdes lēmuma lietā Nr.SKA-652/2013, A43014911, 6.punkts*).

Padome pārsūdzētajā lēmumā ir vērtējusi iespēju noteikt naudas sodu samazinātā apmērā, tomēr, ņemot vērā to, ka konkurence iepirkumā tika likvidēta un iepirkuma uzvarētāja piedāvājums bija dārgāks par cita potenciālā konkurenta un pretendenta piedāvājumu, kā arī pārkāpuma dēļ nenotika godprātīga Eiropas Savienības struktūrfondu līdzfinansējuma iegūšana, secināja, ka nav pamata piemērot noteikumu Nr.179 25.punktā paredzēto iespēju (*pārsūdzētā lēmuma 208.punkts*). Apgabaltiesa šos padomes apsvērumus atzīst par pamatotiem un atbilstošiem.

[27] Noilguma kontekstā pieteicēja atsaucas arī uz tiesiskās noteiktības principu, kas tostarp terminē tiesisko seku iestāšanos. Tāpat pieteicēja uzskata, ka nepieciešams novērst atklāto tiesiskā regulējuma nepilnību un piemērot uz LESD 101.panta 1.punktā paredzētajiem pārkāpumiem attiecināmo noilgumu, kas paredzēts Padomes 2002.gada 16.decembra Regulā (EK) Nr.1/2003 par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti Līguma 81. un 82. pantā (turpmāk – Regula Nr.1/2003).

Vērtējot šos argumentus, vispirms jāuzsver, ka konkurences pārkāpumi nav ne administratīvie pārkāpumi, par kuriem paredzēta administratīvā atbildība, ne arī krimināpārkāpumi, par kuriem paredzēta krimināatbildība. Tādēļ par Konkurences likumā noteikto pārkāpumu izdarīšanu piemērojamais naudas sods nav ne administratīvais sods, ne arī krimināsods. Salīdzinošā aspektā arī Eiropas Komisijas uzliktais naudas sods nav krimināsods – tas tiešā tekstā norādīts Regulas Nr.2003/1 23.panta 5.punktā.

Tādējādi tas vien, ka administratīvo atbildību regulējošās normas vai krimināsoda piemērošanas noteikumi paredz noilgumu soda piemērošanai par izdarīto pārkāpumu, nenozīmē, ka ir konstatējama likuma nepilnība, kas aizpildāma tiesību tālākveidošanas ceļā. Konkurences pārkāpumu izmeklēšanu un sodu piemērošanu regulē speciālās tiesību normas, kuras, kā minēts iepriekš, paredz naudas soda būtisku samazināšanu, izpildoties noteiktiem kritērijiem.

[28] Senāts atzinis, ka Eiropas Savienības dibināšanas līgumi vai regulas neierobežo dalībvalsti juridiskās atbildības līdzekļu izvēlē, vēršoties pret konkurences tiesību pārkāpumu. Tā ir dalībvalsts procesuālā autonomija noteikt valsts tiesībās juridiskās atbildības līdzekļus, tostarp naudas sodu un tā apmēru (*Senāta 2016.gada 14.septembra sprieduma lietā Nr.SKA-461/2016, A43017613, 14.punkts*).

Minētais sasaucas arī ar Eiropas Savienības Tiesas norādīto, ka decentralizētajā Eiropas Savienības konkurences tiesību normu īstenošanas sistēmā, kurā valstu konkurences iestādes tieši piemēro šīs tiesību normas, paredzēt noilguma noteikumus attiecībā uz sodiem, ko uzliek šīs iestādes, ir dalībvalstu ziņā ar nosacījumu, ka tiek ievēroti līdzvērtības un efektivitātes principi. Šajā kontekstā minētajām iestādēm ir piemērojamas valsts tiesību normas par noilgumu tādējādi, ka tām principā nav jāpiemēro Eiropas Savienības līmenī paredzētie noteikumi par noilgumu, kas ir piemērojami Komisijai (*Eiropas Savienības tiesas 2021.gada 21.janvāra sprieduma lietā „Whiteland Import Export SRL", C-308/19, ECLI:EU:C:2021:47, 37.punkts*).

Tādējādi tas vien, ka Regula Nr.1/2003 paredz noilguma termiņus attiecībā uz Eiropas Komisijas tiesībām uzlikt naudas sodus, nenozīmē, ka šīs normas ir piemērojamas izskatāmajā lietā. Eiropas Savienības Tiesa ir skaidri norādījusi, ka Regulas Nr.1/2003 normās nav paredzēti noilguma noteikumi attiecībā uz valstu konkurences iestāžu veiktu sodu uzlikšanu – ne saskaņā ar Eiropas Savienības tiesībām, ne saskaņā ar to valsts tiesībām (sk. *turpat, 43.punkts*).

Līdz ar to apgabaltiesa nesaskata pamatu pēc analoģijas piemērot Regulā Nr.1/2003 norādītos noilguma termiņus, kā arī nesaskata pamatu, ievērojot iepriekš norādīto judikatūru, vērsties ar prejudiciālā jautājuma uzdošanu Eiropas Savienības Tiesā.

Par pieteicējai noteiktā soda samērīgumu

[29] Atbilstoši Konkurences likuma 12.panta pirmajai daļai, ja padome konstatē tirgus dalībnieku darbībās šā likuma 11.panta pirmās daļas pārkāpumu, tā pieņem lēmumu par pārkāpuma konstatēšanu, tiesiskā pienākuma un naudas soda uzlikšanu.

Ja pārkāpums aptver aizliegtu vienošanos starp konkurentiem, kāda ir arī šajā lietā konstatētā horizontālā karteļa vienošanās, padome saskaņā ar Konkurences likuma 12.panta trešo daļu ir tiesīga uzlikt konkurentiem naudas sodu līdz 10 procentiem no to pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma katram.

Naudas soda piemērošanu sīkāk reglamentē noteikumi Nr.179.

Minēto noteikumu 12. un 13.punktā norādīti naudas soda apmēra noteikšanā vērā ņemamie apstākļi: pārkāpuma smagums (tā veids, radītās vai iespējamās sekas, tirgus dalībnieka loma) un ilgums.

Padome pieteicējai noteikusi naudas sodu 2 procentu apmērā no apgrozījuma, ņemot vērā pieļautā pārkāpuma smagumu (lietā konstatētā horizontālā karteļa vienošanās uzskatāma par sevišķi smagu pārkāpumu; pārkāpuma rezultātā tika likvidēta konkurence iepirkumā un ietekmēta Eiropas Savienības struktūrfondu piešķirto līdzekļu tiesiska izlietošana; pieteicējas loma vērtējama kā aktīva) un ilgumu (pārkāpums uzskatāms par atsevišķu pārkāpumu). Atbildību mīkstinošus un pastiprinošus apstākļus attiecībā uz pieteicēju padome nekonstatēja.

Uzsverams, ka naudas soda apmēra noteikšana ir iestādes rīcības brīvības jautājums. Tiesa, neiejaucoties iestādes kompetencē, var vērtēt, vai soda noteikšanā nav pieļauti pārkāpumi un vai tas nav nesamērīgs (*Senāta 2015.gada 28.decembra sprieduma lietā Nr.SKA-1286/2015, A43014713, 17.punkts, 2015.gada 28.decembra rīcības sēdes lēmuma lietā Nr.SKA-1357/2015, A43012514, 15.punkts*).

Konkrētajā gadījumā apgabaltiesa nekonstatē, ka padomes piemērotais sods būtu acīmredzami nesamērīgs, kā arī pieteicēja nav izteikusi iebildumus pret kādu no naudas soda piemērošanas aspektiem.

Kopsavilkums

[30] Apgabaltiesa atzīst, ka padome pamatoti pieteicējas darbībās konstatēja Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā noteiktā pārkāpuma tiesiskā sastāva pazīmes un pamatoti secināja, ka notikusi karteļa vienošanās, kas ierobežo konkurenci pēc mērķa. Pieteicējai piemērotais sods ir samērīgs.

Šādos apstākļos pieteikums ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta otro daļu un Administratīvā procesa likuma 246.–251. un 325.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

noraidīt SIA „KORO BŪVE" pieteikumu par Konkurences padomes 2022.gada 4.augusta lēmuma Nr.13 (prot. Nr.38, 2. §) atcelšanu daļā par pārkāpuma konstatēšanu un naudas soda uzlikšanu SIA „KORO BŪVE".

Spriedumu var pārsūdzēt Senāta Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, kasācijas sūdzību iesniedzot Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnese	Tiesnese	Tiesnese
L.Konošonoka	I.Juhņeviča-Knoka	L.Vīnkalna